

Ny Arbetsmiljölöag utredning och dess förslag

Av Benny Halldin

Ursprungligt uppdrag

utreda om samverkansbestämmelserna i 6 kap. arbetsmiljölagen (AML) bör ges en mer ändamålsenlig utformning mot bakgrund av utvecklingen av samverkan i arbetsmiljöfrågor på arbetsplatserna,

Förslag:

- **Arbetsmiljöombud tas med i lagen som en alternativ benämning för skyddsombud.**
- **Skyddskommitté ska inte behöva tillsättas om ett annat samverkansorgan fullgör de uppgifter som annars sköts av skyddskommittén.**

Ursprungligt uppdrag

utreda frågan om tillämpningsområdet för
AML bör utvidgas till att också omfatta
barn i förskola och fritidshem,

Förslag:

Utredningen avråder detta!

Ursprungligt uppdrag

se över elevrepresentanternas befogenheter
och pröva om möjligheter finns att stärka
bevakningen av elevernas arbetsmiljö,

Förslag:

Elevskyddsombudens rätt förstärks

Ursprungligt uppdrag (forts)

utreda frågan om hur bestämmelserna angående systematiskt arbetsmiljöarbete och rehabilitering i AML och Arbetsmiljöverkets föreskrifter skulle kunna göras dispositiva för att ge möjlighet åt arbetsmarknadens parter att genom kollektivavtal reglera vad arbetsgivaren skall göra för att fullgöra sina skyldigheter i de nämnda avseendena,

Förslag:

Utredningen avråder detta!

Ursprungligt uppdrag (forts)

utreda om det bör göras ändringar i AML som möjliggör en effektivare tillsyn när det gäller arbetsmiljöbrister i företag som inte har sitt säte i Sverige eller som ändrar identitet genom överlåtelse av verksamhet (fusioner, outsourcing m.m.), -

Förslag:

- **Inget förslag. Problemen beror inte på brister i lagstiftningen.**
- **Inget förslag om verkan av föreläggande eller förbud för företag som byter identitet.**
- **Inget nytt förslag om att knyta föreläggande och förbud till viss lokal eller viss anordning.**

Ursprungligt uppdrag (forts)

utreda om det bör införas ett bemyndigande för Arbetsmiljöverket att meddela föreskrifter om krav på utbildning eller kompetens,

Förslag:

Utredningen anser att Arbetsmiljöverket redan nu har tillräckliga möjligheter till detta!

Ursprungligt uppdrag (forts)

utreda om det är lämpligt att införa en skyldighet för inhyrare av arbetskraft att informera uthyraren om risker i arbetsmiljön och om åtgärder som vidtas för att motverka dessa,

Förslag:

- **Inget förslag. Den befintliga regleringen är tillräcklig.**
- **Jämför förslag om informationsskyldighet för den som inhämtar anbud på utförandet av en tjänst.**

Ursprungligt uppdrag (forts)

pröva om det är lämpligt att direkt i AML reglera lagens tillämpningsområde avseende kvinnor och män som omfattas av olika arbetsmarknadspolitiska program,

Förslag:

Förslag: I 1 kap. 4 § AML införs en ny bestämmelse som hänvisar till 7 § lagen om arbetsmarknadspolitiska program i frågan om arbetsmiljölagens tillämplighet för deltagare i sådana program.

Ursprungligt uppdrag (forts)

pröva om det är lämpligt att upphäva undantaget i AML när det gäller arbete i arbetsgivarens hushåll samt om ett upphävande föreslås, föreslå nödvändiga ändringar i lagen om arbetstid m.m. i arbetsgivarens hushåll,

Förslag:

Förslag: Arbetsmiljölagens undantag för arbete i arbetsgivarens hushåll i 1 kap. 4 § AML upphävs. Samtidigt görs följändringar i 1, 8 och 15 §§ lagen (1970:943) om arbetstid m.m. i husligt arbete.

Ursprungligt uppdrag (forts)

pröva om det är lämpligt att ändra bestämmelsen om produktinformation i 3 kap. 8 § tredje stycket AML och föreslå en lydelse som tydligare uttrycker den avsedda innebörden

Förslag:

Förslag: 3 kap. 8 § tredje stycket AML förtydligas så att det uttryckligen framgår att kravet på produktinformation om tekniska anordningar innefattar krav på anvisningar för montering, installation, användning och skötsel av anordningen.

Ursprungligt uppdrag (forts)

i syfte att definiera företagens kostnader göra en genomgång av bestämmelser i AML och Arbetsmiljöförordningen (AMF) som innebär direkta krav på att upprätta, lagra eller till myndigheter överföra information samt föreslå förändringar i syfte att minska den administrativa bördan (regelförenkling). Utredaren skall lämna de förslag till författningsändringar och andra åtgärder som uppdraget kan ge anledning till.

Förslag: Två förenklingar föreslås:

- **10 § andra stycket AMF, om underrättelse till AV vid tillsättande av skyddskommitté, slopas.**
- **10 § tredje stycket AMF ändras. I stället för att arbetsgivaren ska sätta upp anslag med uppgift om namn på skyddsombud och skyddskommitté ska arbetsgivaren informera om det på lämpligt sätt.**

Ursprungligt uppdrag (forts)

se över reglerna om samordningsansvar vid ombyggnad på befintliga arbetsställen och på arbetsställen med stor geografisk utsträckning i syfte att om möjligt finna en tydligare och mer ändamålsenlig utformning av lagen,

Förslag:

Detta uppdrag utökades i och med ett tilläggsdirektiv och jag återkommer till detta!

Utökat uppdrag 1

Beställaransvar

Utredaren skall pröva lämpligheten att i AML, för hela eller delar av arbetsmarknaden, införa bestämmelser om arbetsmiljöansvar för privata eller offentliga företag m.fl. som har beställt en tjänst, i förhållande till den som utför arbetet.

Vidare skall, jämsides med eller som alternativ till regler om beställaransvar, lämpligheten i att införa en skyldighet för den som upphandlar en tjänst att i upphandlingsunderlaget ställa krav på och även i övrigt ta hänsyn till arbetsmiljön för den som skall utföra arbetet utredas.

Arbetsmiljöansvar för den som beställer en tjänst

- Förslag till ny bestämmelse som innehåller en skyldighet för den som inhämtar anbud på utförandet av en tjänst att i förfrågningsunderlaget lyfta fram arbetsmiljön.
- Bestämmelsen gäller vid all upphandling med ett beräknat kontraktsvärde över en miljon kronor exkl. moms.

Utökat uppdrag 1 (forts)

Skyddsombudens verksamhet

Utredaren skall, inom ramen för detta uppdrag, utreda effekterna av att stärka möjligheterna för skyddsombud att agera till förmån för anställda i bemanningsföretag eller i andra företag där de anställdas arbetsmiljö i viktiga delar är beroende av ett inhyrar- eller beställarföretag.

En förutsättning skall vara att ändringen i möjligheter att agera inte innebär något avsteg från principen om att kollektivavtalet eller de enskilda anställningsavtalen är grunden för skyddsombudens verksamhet.

Skyddsombudens tillträdesrätt och andra frågor

- Rso ska få utses även där facket saknar medlem men har kollektivavtal
- En förutsättning för rso:s tillträdesrätt ska fortfarande vara att det inte finns skyddskommitté
- Skyddsombud ges vissa möjligheter att agera även för utomstående arbetskraft (6:6a + stopp)

Skyddsombudens tillträdesrätt och andra frågor (forts.)

- Inget förslag om anmälningssplikt till arbetsgivare inför besök
- Inget förslag om att skyddsombud måste vända sig till skyddskommittén innan en 6:6a-framställan görs till Arbetsmiljöverket

Ny Regering!

Men samma EU-direktiv!

Utökat uppdrag 2

Ändringarna i arbetsmiljölagen skall innebära bl.a. följande.

1. Ett klargörande att byggherrens uppgifter alltid kan fullgöras av en ställföreträdare.
2. En obligatorisk skyldighet för byggherren eller ställföreträdaren att utse arbetsmiljösamordnare i enlighet med direktivet, såväl för projekterings- och planeringsstadiet som för genomförandeskedet. Det skall härvid uttryckligen klargöras att byggherren eller ställföreträdaren själv kan åta sig uppgiften som samordnare, liksom att skyldighet för arbetsgivare m.fl. att ta hänsyn till samordnarens anvisningar skall gälla såväl på projekterings- och planeringsstadiet som under genomförandeskedet.

Utökad uppdrag 2 (forts)

3. Utseende av samordnare skall inte befria byggherren från arbetsmiljöansvar.

Utredaren skall även föreslå de andra ändringar som behövs med anledning av direktivet 92/57/EEG eller av övriga föreslagna ändringar i arbetsmiljölagen, såvitt avser ansvar enligt arbetsmiljölagen för byggherre, samordningsansvarig eller för medverkande vid projekteringen.

Utredarens uppdrag skall redovisas i återstående delar genom ett slutbetänkande senast den 15 juni 2007.

Samordning – genomförande av EG:s byggplatsdirektiv

- Byggherre definieras i lagen
- Byggherrens ansvar enligt AML kan gå över på en uppdragstagare
- AML anpassas till byggplatsdirektivets begrepp projektering och *planering*
- Byggherren ska utse en eller flera arbetsmiljösamordnare, såväl för projekteringen och planeringen som för genomförandet

Samordning (forts.)

- Ansvaret för samordning vid annan verksamhet än byggnads- och anläggningsarbete ska inte kunna överlåtas med befriande verkan
- Förslag till en särskild bestämmelse om ansvar för samordning då byggnads- eller anläggningsarbete utförs på ett befintligt fast driftsställe